

02.01.2024

10 § Vahingonkorvausvaatimus, autovaurio

HEL 2023-012518 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 4.10.2023 esittänyt kaupungille määrältään yksilöimättömän vahingonkorvausvaatimuksen ajoneuvolle aiheutuneesta vesivahingosta, joka on tapahtunut viemärin tukkeutumisen takia. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvoon oli tulvinut vettä ajoneuvon ollessa pysäköitynä 31.8.2023 yöllä Merikatu 3 edustalla. Hakija on täydentänyt vaatimustaan 5.10.2023 ja 11.10.2023 lähettämällä lisäselvityksiä, valokuvan ja videon vahinkopaikalta.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistönsä hulevesien hallinnasta, ja kunta vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella.

Vesihuoltolain mukaan kiinteistöltä ei saa johtaa hulevesiä vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin. Jos kiinteistön hulevesiä ei poisteta kiinteistöltä muulla tavalla, kiinteistö voidaan kuitenkin liittää jätevesiviemäriin huleveden poisjohtamiseksi, jos jätevesiviemäri on rakennettu ennen vuotta 2015 ja se on mitoitettu myös huleveden poisjohtamiseen, jos alueella ei ole huleveden viemäriverkostoa johon kiinteistö voidaan liittää, ja jos vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan jätevesiviemäriin johdettavasta hulevedestä taloudellisesti ja asianmukaisesti.

Tulvariskien hallintaa koskevassa laissa säädetään ELY-keskuksen tehtäväksi huolehtia vesistöalueiden ja merenrannan tulvariskien ennakointiin ja hallinnan suunnitteluun liittyvistä toimenpiteistä sekä avustaa kuntia hulevesitulvariskien alustavassa arvioinnissa, merkittävien tulvariskialueiden nimeämisessä ja tulvariskien hallintasuunnitelmien laatimisessa. Lisäksi ELY-keskuksen tehtävänä on erityisesti huolehtia vesistötulvariskien hallintaa palvelevasta suunnittelusta muilla kuin merkittävillä tulvariskialueilla.

02.01.2024

Myös kaupunki osallistuu vesistöalueen ja merenrannikon tulvariskien hallinnan suunnitteluun. Kaupunki tekee alustavan arvioinnin hulevesitulvista aiheutuvista tulvariskeistä, nimeää hulevesitulvien merkittävät tulvariskialueet sekä laatii alueille tulvavaarakartat ja tulvariskikartat. Tulvariskien alustava arviointi tehdään toteutuneista tulvista sekä ilmaston ja vesiolojen kehittymisestä saatavissa olevien tietojen perusteella ottaen huomioon myös ilmaston muuttuminen pitkällä aikavälillä. Alue, jolla todetaan arvioinnin perusteella mahdollinen merkittävä tulvariski tai jolla sellaisen riskin voidaan olettaa ilmenevän, nimetään merkittäväksi tulvariskialueeksi. Kaupunki laatii hulevesitulvan vuoksi merkittäväksi tulvariskialueeksi nimetylle alueelle tulvariskien hallintasuunnitelman.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun kunnossapito käsittää myös lumen ja jään poistamisen, kadun pinnan pitämisen tasaisena, liukkauden torjumisen, liukkauden torjumiin käytetyn kiviaineksen poistamisen sekä katuojien, sadevesikourujen ja -kaivojen avoinna pitämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä hulevesien hallinnan vastuut jakautuvat kaupungin, HSY:n ja kiinteistön omistajan tai haltijan kesken. Kaupunki vastaa esimerkiksi hulevesien hallinnan kokonaissuunnittelusta, HSY huolehtii huleveden runkoviemäriverkoston rakentamisesta ja kunnossapidosta erikseen määritellyllä huleveden viemäröntialueella, ja kiinteistön omistaja tai haltija huolehtii kiinteistöllä muodostuvan huleveden hallinnasta. Kaupungin vastuulle kuuluu myös hulevesikaivojen puhtaanapito kaduilla ja yleisillä alueilla.

Tulvariskien hallinnasta annetun lain mukainen Helsingin kaupungin alueen hulevesitulvariskien alustava arviointi on tehty vuosina 2011 ja 2018. Kummankin arvioinnin perusteella on todettu, että kaupungin alueella ei ole lain mukaisia merkittäviä hulevesitulvariskialueita. Arviointien perusteella on kuitenkin todettu, että kaupungissa on monta

02.01.2024

hulevesitulvaherkkää aluetta, joissa mahdolliset hulevesitulvat voivat aiheuttaa oleellista haittaa kaupungin toiminnalle tai omaisuudelle, mutta lain mukainen merkittävyyden kynnyks ei ylity.

Vahinkopaikka Merikadulla kuuluu Suomen ympäristöpalvelun laatiman hulevesitulvariskien alustavan arvioinnin mukaiselle kerran sadassa vuodessa toistuvalla hulevesitulvaherkälle alueelle.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kaupungin on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvässä vahingonkorvausasiassa kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan hulevesikaivojen kunnosta ja hulevesien hallinnasta on pyydetty selvitys. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla on neljä ritiläkantista hulevesikaivoa, jotka laskevat yhteisen 600 mm purkulinjan kautta mereen. Alueella on sekaviemäröinti, eli sadevedet menevät jätevesien kanssa samassa viemärissä. Sekaviemärien jätevesi menee pääsääntöisesti puhdistamolle, mutta sekaviemärien ylivuototilanteessa sekaviemärien vedet menevät samaan purkulinjaan Merikatu 3:n edessä olevien hulevesikaivojen kanssa. Tämä aiheuttaa hulevesille jäävän kapasiteetin pienenemisen. Ylivuoto voi tapahtua runsaiden sateiden esiintyessä ja kun Merikatu 3 edessä oleviin kaivoihin virtaa paljon vettä.

Alueen rakenteellisesta kunnossapidosta vastaava on tehnyt vahinkopaikalla tarkastuskäynnin 6.10.2023. Tarkastuksessa on todettu, että

02.01.2024

vahinkopaikalla olevat kaivot ovat rakenteellisesti kunnossa ja toimivat suunnitellusti. Vahinkopaikalla on avattu tarkastuskäynnillä kaivo, joka on merkintöjen mukaan puhdistettu vuonna 2021 tai 2022. Vahinkopaikalla olevat kaivot kuuluvat kolmen vuoden huoltokierto-vaaliin, ja seuraava ohjelman mukainen puhdistus on vuonna 2025. Avatun kaivon vedenpinta on ollut hajulukon alareunan tasolla, ja kaivon pohjalla on ollut jonkun verran hiekkaa, mutta se ei ole estänyt kaivon toimintaa. Kaivojen toiminta tarkastetaan puhdistuksen yhteydessä.

Kunnossapidon tietoon ei ole tullut yhtään ilmoitusta alueen kaivoja tai tulvimista koskevista ongelmista. Kaupungille on saapunut samalta vahinkopaikalta ja vahinkoajankohdalta yksi vahingonkorvausvaatimus hakijan vaatimuksen lisäksi.

Ilmatieteen laitoksen Helsingin Kaisaniemen havaintoasemalla tehtyjen mittausten mukaan 31.8.2023 yön aikana on satanut 26,05 mm vettä. Kyseisestä sademäärästä 25,24 mm on satanut tunnissa klo 3.50 ja klo 4.50 välisenä aikana, ja 19 mm kymmenessä minuutissa klo 3.50 ja klo 4 välisenä aikana. Ilmatieteen laitoksen mukaan sade määritellään rankkasateeksi, kun sademäärä on 7 mm tunnissa tai 20 mm vuorokaudessa. Kymmenessä minuutissa tapahtuvan 19 mm sademäärän todennäköinen toistuvuus aika on 95 vuotta.

Vahinkopaikan hulevesikaivot laskevat mereen. Merivesi on Ilmatieteen laitoksen Helsingin Kaivopuiston mittauspisteen mittaustietojen mukaan 31.8.2023 ollut tavanomaista korkeammalla normaaliin veden korkeuden nähden. Vedenkorkeustiedot ovat N2000- korkeusjärjestelmässä 31.8.2023 ennen klo 6 vaihdelleet +204 mm ja +325 mm välillä. Meriveden korkeus ja aaltoilu huomioon ottaen on varmaa, että purkulinja on ollut veden alla tulvan tapahtuessa. Purkuaukon jääminen veden alle vaikuttaa todennäköisesti purkulinjan toimintaan.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Helsingin kaupungin alueen hulevesitulvariskien alustavan arvioinnin loppuraportissa 2018 todetaan, että Helsingin keskusta on suurelta osin sekaviemäröityä ja tiiviisti rakennettua kaupunkiympäristöä. Hulevesitulvaherkillä alueilla todetut hulevesitulvat tai potentiaaliset riskipaikat sijaitsevat usein tiiviisti rakennetussa ympäristössä, missä toimenpiteet hulevesitulvariskien poistamiseksi ja vähentämiseksi ovat usein vaikeita toteuttaa. Hulevesitulvia vähentävät toimenpiteet, kuten maanpäällisten tulvareittien rakentaminen, kytkeytyvät yleensä vesihuoltoverkostoon tai katuihin kohdistuviin suurempiin hankkeisiin, kuten sekaviemäröinnin eriyttämiseen.

Vahinkoalueen runkoviemärin rakennusajankohdasta ei ole tarkkaa tietoa, mutta katusuunnitelmat viittaavat siihen, että viemäri ollut olemas-

02.01.2024

sa jo 1900-luvun alkupuolella. Sekaviemärintialueella rakennetaan erillisiä hulevesiviemäreitä katujen peruskorjausten ja vesihuollon saneerausten yhteydessä. Merikadulle on rakennettu viimeksi vuonna 2011 neljä uutta hulevesikaivoa ja tulvaviemäri. Rakennustyöt on tehty kunkin rakennusajankohdan suunnittelu- ja mitoitusperiaatteiden mukaisesti.

Helsingin kaupungin ilmastotyöryhmä on laatinut vuonna 2017 Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen linjaukset vuoteen 2025 saakka. Linjauksissa esitetyjä hulevesiin liittyviä sopeutumistoimenpiteitä toimeenpannaan vuonna 2018 julkaistulla Helsingin kaupungin hulevesiohjelmalla. Ilmastomuutosennusteiden mukaan Helsingissä etenkin talvella sateet lisääntyvät ja kesällä rankkasateet voimistuvat ja yleistyvät, mutta toisaalta myös kuivat kaudet yleistyvät. Hulevesiviemäriverkoston kapasiteetti voi rankkasateella olla riittämätön. Hulevesiohjelmassa kiinnitetään entistä enemmän huomiota hulevesivirtaamien hallintaan suunnittelussa ja rakentamisessa. Tavoitteena on estää kaupunkitulvia myös tulevaisuudessa.

Rankkasade aiheutti 31.8.2023 yön aikana useita vesivahinkoja Helsingissä. Helsingin pelastuslaitos tiedotti 31.8.2023, että Helsingissä oli ollut yön ja aamun aikana 15 vahingontorjuntatehtävää, ja että vahingontorjuntatehtäviin oli hälytetty myös sopimuspalokunnat. Esimerkiksi Helsingin yliopiston metroasema oli jouduttu sulkemaan tulvivan veden takia.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kaupungin vahingonkorvausvastuu edellyttää tuottamuksellisuutta. Vahinkoyönä 31.8.2023 on ollut rankkasade, jonka aikana on sataanut 26,05 mm vettä. Kyseessä on ollut poikkeuksellinen sadetapahtuma, joka on todennäköisesti aiheuttanut sekaviemäriverkoston ja hulevesikaivojen kapasiteetin ylittymisen. Merivesi on lisäksi ollut 31.8.2023 tavanomaista korkeammalla, ja veden korkeuden lisäksi aaltoilu huomioon ottaen on varmaa, purkulinjan poistoputki on ollut veden alla vahingon tapahtuessa. Rankkasateen seurauksena kaupungissa on tapahtunut vahinkoyönä myös useita muita vesivahinkoja.

Vahinkopaikalla on tehty kunnossapidon tarkastuskäynti 6.10.2023 ja tarkastuskäynnillä on todettu, että kaivot ovat rakenteellisesti kunnossa ja toimivat suunnitellusti. Merikatu on sekaviemärintialuetta, ja vahinkoalueen runkoviemäri on hyvin vanha. Alueelle on rakennettu uusia hulevesikaivoja ja tulvaviemäri vuonna 2011. Vahinkoalueen runkoviemäri ja hulevesikaivot on tehty kunkin rakennusajankohdan suunnittelu- ja mitoitusperiaatteiden mukaisesti.

02.01.2024

Ilmastonmuutosennusteiden mukaan Helsingissä etenkin talvella sateet lisääntyvät ja kesällä rankkasateet voimistuvat ja yleistyvät, ja on todettu, että hulevesiviemäriverkoston kapasiteetti voi olla riittämätön rankkasateella. Kaupungin voimassa olevassa hulevesiohjelmassa kiinnitetään entistä enemmän huomiota hulevesivirtaamien hallintaan suunnittelussa ja rakentamisessa. Helsingissä on monta hulevesitulvaherkkää aluetta, joissa mahdolliset hulevesitulvat voivat aiheuttaa haittaa, mutta tulvariskien hallinnasta annetun lain mukainen merkittävyyden kynnys ei ylity. Toimenpiteet hulevesitulvariskien poistamiseksi ja vähentämiseksi tiiviisti rakennetussa kaupunkiympäristössä ovat usein vaikeita toteuttaa, ja tapahtuvat usein suurempien hankkeiden yhteydessä.

Asiassa saadun selvityksen perusteella kaupunki ei ole laiminlyönyt vahinkopaikan rakenteiden kunnossa- ja puhtaanapitoa. Hulevesiviemärin täyttyminen on aiheutunut poikkeuksellisen voimakkaan sääilmiön seurauksena. Edellä esitetyn perusteella kaupunki katsoo, ettei asiassa ole kaupungin toimintaa koskevaa virhettä, laiminlyöntiä tai huolimattomuutta, eikä kaupunki näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 13 a luku 103 e § ja 103 i §

Vesihuoltolaki (119/2001) 3 a luku 17 d §

Laki tulvariskien hallinnasta (620/2010) 4–5 §, 7–8 §, 10 § ja 19 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 10 §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 22.12.2023 tekemän päätöksen § 51 mukaan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta myös silloin, kun vaatimus on määrältään yksilöimätön.

Lisätiedot

Eeva-Maria Mattila, valmistelija, puhelin: 09 310 34957
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 58201
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691

Y-tunnus
0201256-6

02.01.2024

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölau-
takunta

02.01.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 10 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

02.01.2024

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiain yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

02.01.2024

Inkeri Lehmusoksa
tiimipäällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 03.01.2024.